

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 645 din data de 23.09. 2019

Dosar nr: 114/2019

Petiția nr: 1042/01.03.2019

Petentă: Asociația Civică pentru Demnitate în Europa, reprezentată de ..

Reclamați: Instituția Primarului loc. Cristuru Secuiesc, jud. Harghita, Consiliul Local Cristuru Secuiesc, jud. Harghita

Obiect: petenta reclamă faptul că pe clădirea Primăriei Cristuru Secuiesc, jud. Harghita, este amplasată o placă cu un text numai în limba maghiară

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1. Asociația Civică pentru Demnitate în Europa, reprezentată de ..

I. 2. Numele, domiciliul procedural și sediul reclamațiilor

2. Instituția Primarului loc. Cristuru Secuiesc, Piața Libertății, nr. 27, jud. Harghita

3. Consiliul Local Cristuru Secuiesc, Piața Libertății, nr. 27, jud. Harghita

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petenta reclamă faptul că pe clădirea Primăriei Cristuru Secuiesc, jud. Harghita, este amplasată o placă cu un text numai în limba maghiară.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

6. Părțile au fost citate pentru data de 02.04.2019 (filele 7-9 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

7. La audierea din 02.04.2019 părțile au fost absente.

8. S-a comunicat petentei punctul de vedere al primei părți reclamate, fiind solicitate concluzii scrise (fila 20 din dosar). Petenta a depus la dosar concluzii scrise (filele 21-22 din dosar).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

9. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 1042/01.03.2019** (filele 1-6 din dosar) petenta reclamă conținutul discriminatoriu la adresa cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare a unei plăci amplasate pe Primăria Cristuru Secuiesc, jud. Harghita.

10. Petenta arată faptul că pe clădirea Primăriei Cristuru Secuiesc, jud. Harghita, este amplasată o placă cu inscripția exclusiv în limba maghiară "*A magyar szabadságharc emlékére*". Această placă este vizibilă de pe domeniul public al orașului Cristuru Secuiesc și a fost amplasată de către autoritatea locală, respectiv Consiliul Local Cristuru Secuiesc.

11. Petenta depune probe în sensul că respectiva placă, deși amplasată pe o clădire publică, este redactată exclusiv în limbă maghiară.

12. Petenta consideră că accesul la informații de interes public cu privire la obiectul plăcii este condiționat cetățenilor români de cunoașterea limbii maghiare, care nu este o limbă oficială de stat, fapt ce constituie o discriminare atât pe baza etniei, cât și a limbii, deoarece cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare le este condiționat accesul la informații de interes public despre activitatea Primăriei și a Consiliului Local Cristuru Secuiesc de cunoașterea limbii maghiare.

13. Petenta solicită constatarea discriminării produse și sancționarea Primarului orașului Cristuru Secuiesc cu amendă contravențională.

14. În concluziile scrise depuse la dosar (filele 21-22 din dosar) petenta arată că pe fond partea reclamată nu este capabilă să înțeleagă faptul că în România limba oficială de stat este limba română și că orice text amplasat pe o clădire publică, în spațiul public, trebuie să fie amplasat cu respectarea limbii oficiale de stat în România. Petenta afirmă că partea reclamată nu spune adevărul cu scopul de a scăpa fără o sancțiune. Petenta anexează decizia din recurs în dosarul nr. 612/96/2018, așa cum apare pe portalul instanțelor de judecată, din care reiese clar că instanța de recurs a constatat calitatea de reprezentant al ADEC a domnului ... În speța din dosarul 1293/96/2018 ADEC nu a promovat cale de atac pentru că nu a mai avut interes, de vreme ce obligația a fost executată.

15. Petenta arată că faptul că această placă formează obiectul unui proces în contencios pentru amplasarea unei traduceri în limba oficială de stat nu înseamnă că s-a înlăturat răspunderea părții reclamate în privința faptei de discriminare pe criterii etnice a cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare. Placa în cauză este amplasată de o instituție publică, Consiliul Local Cristuru Secuiesc, pe o clădire publică, de mai mult timp, ca atare fapta de discriminare pe criterii etnice s-a produs deja.

16. Petenta solicită admiterea sesizării așa cum a fost formulată.

Susținerile primei părți reclamate Instituția Primarului loc. Cristuru Secuiesc

17. Partea reclamată depune la dosar punctul său de vedere (filele 10-12 din dosar), însoțit de înscrisuri (filele 13-19 din dosar) prin care arată faptul că semnatarul petiției nu are calitatea de reprezentant al petentei Asociația Civică pentru Demnitate în Europa, astfel cum s-a pronunțat în cauza ce formează obiectul dos. civ. Nr. 612/96/2018, prin Sentința civilă nr. 151/2019, pronunțată de Tribunalul Harghita în data de 30 ianuarie 2019, precum și în dos. civ. Nr. 869/96/2018, prin Sentința civilă nr. 152/2019, pronunțată de Tribunalul Harghita în data de 30 ianuarie 2019, și în consecință solicită anularea petiției pentru lipsa calității reprezentantului.

18. În ceea ce privește fondul cererii, aceasta formează obiectul dosarului civil nr. 1293/96/2018 care a fost soluționat în fond de Tribunalul Harghita prin Sentința civilă nr. 303/2019, pronunțată de Tribunalul Harghita la data de 27 februarie 2019, în sensul admiterii în parte a cererii introductive și obligarea Primarului orașului Cristuru Secuiesc să amplaseze o placă în limba română, deasupra plăcii amplasate pe fațada Primăriei orașului Cristuru Secuiesc, similară ca dimensiune, caracter, mărime a literelor și culori cu cea inscripționată în limba minorității "1956 50 2006 A MAGYAR SZABADSÁGHRC EMLÉKÉRE. SZÉKELYKERESZTÚR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA. 2006 OKTOBER 23" de pe fațada Primăriei orașului Cristuru Secuiesc.

19. Partea reclamată a considerat sentința menționată ca nelegală și neîntemeiată, motiv pentru care a formulat recurs și urmează rejudecarea în recurs de Curtea de Apel Târgu Mureș. Motivele de recurs constau în faptul că placa comemorativă nu a fost realizată din bani publici, ci aceasta a fost așezată de Asociația Persecuțiilor Politici ai Dictaturii Comuniste locale pentru a comemora locul unde multe persoane au fost deținute și persecutate din motive politice, Primăria funcționând în momentul actual în clădirea fostului sediu al Miliției politice comuniste. Ca urmare, placa comemorativă s-a așezat pentru a aniversa 50 de ani de la revoluția anticomunistă din 1956, care a avut un ecou strălucitor în toată lumea civilizată occidentală, sfântit de preoți ai bisericilor locale.

20. Partea reclamată arată că nici petentul, nici instanța de fond nu au reușit să identifice vreo normă legală prohibitivă care ar interzice așezarea unor plăci comemorative de organizații non-guvernamentale doar în limba lor minoritară, normele legale invocate de reclamant în cererea introductivă depusă la Tribunalul Harghita sunt norme generale, fără vreo aplicabilitate concretă, iar cea invocată de Tribunalul Harghita pentru a motiva soluția data în fond, cea cuprinsă în art. 1 alin. 2 din Legea nr. 500/2004, trebuie completată la aplicare și cu textul art. 2, neluat în considerare de tribunal. Acest text prevede următoarele: "*În sensul prezentei legi, prin text cu caracter de interes public se înțelege orice text care, în cadrul unor atribuții de serviciu, este afișat, expus, difuzat sau rostit în locuri publice ori prin mijloace de informare în masă, având ca scop aducerea la cunoștința publicului a unei denumiri, a unei informații sau a unui mesaj, cu conținut direct ori indirect publicitar*".

21. Partea reclamată precizează că va executa fără întârziere soluția care se va da în cauza ce face obiectul dosarului civil nr. 1293/96/2018, dacă va fi obligată la a face ceva în legătură cu placa comemorativă în cauză.

22. Partea reclamată mai arată faptul că prin petiție se solicită sancționarea primarului orașului Cristuru Secuiesc, cu toate că placa a fost așezată în octombrie 2006, iar actualul

primar îndeplinește această funcție din iunie 2008, deci cu aproape doi ani după așezarea plăcii comemorative.

23. Partea reclamată solicită respingerea sesizării, deoarece, cauza fiind în curs de judecată la instanțele judecătorești, nu poate fi soluționată pe cale administrativă.

V. Motivele de fapt și de drept

24. Colegiul director constată că în anul 2006 o organizație neguvernamentală a așezat o placă comemorativă cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la revoluția anticomunistă din Ungaria din anul 1956. Trebuie precizat faptul că multe persoane din România, în special studenți și persoane din comunitatea maghiară (dar nu în mod exclusiv) au fost arestate din cauza exprimării simpatiei față de această revoluție. Instanța de judecată a dispus apăsarea unei plăci, deasupra plăcii în limba maghiară, în limba română. Instanța de judecată nu a constatat că fapta reclamaților ar reprezenta discriminare.

25. Se respinge excepția lipsei calității procesuale active a petentului conform prevederilor art. 28 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** care prevede: „*Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane.*”

26. Având în vedere existența unei hotărâri de instanță care obligă reclamații să remedieze situația, Colegiul director constată că prevederile **O.G. nr. 137/2000** nu sunt incidente privind executarea unor sentințe judecătorești definitive. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat în domeniul discriminării, nu a fost investit cu atribuții în domeniul sancționării neexecutării unor hotărâri judecătorești.

27. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*”.

28. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

29. Colegiul director a arătat în mod constant că plăcile comemorative, inscripțiile statuilor nu pot fi considerate ca având conținut de interes public. În situație contrară, toate inscripțiile statuilor și plăcilor comemorative ar trebui expuse și în limbile minorităților naționale, unde aceste minorități ajung la pragul de 20% din localitatea respectivă, întrucât acestor persoane, conform legii, trebuie să se asigure accesul la informații de interes public.

30. În consecință faptele sesizate nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale active a petentului conform prevederilor art. 28 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
2. Prevederile **O.G. nr. 137/2000** nu sunt incidente privind executarea unor sentințe judecătorești definitive;
3. Faptele sesizate nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 24.09.2019

Motivată: A.S.,
Haller István (motivele de fapt și de drept)
Tehnoredactată: A.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.